

Sygn. akt V U 386/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2021 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2021 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 15 stycznia 2021 r. sygn.: (...)

1. **oddala odwołanie,**

2. **zasądza od wnioskodawczyni S. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. kwotę 180,00 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,**

3. **zawarte w odwołaniu żądanie ustalenia podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu za okres od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 r. jako nieobjęte zaskarżoną decyzją przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.;**

VU 386/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 stycznia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że S. P. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu:

- od 19 kwietnia 2010 roku do 8 listopada 2010 roku
- od 12 kwietnia 2011 roku do 31 lipca 2020 roku
- od 1 października 2020 roku

Pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł 26 lutego 2021 roku odwołanie od tej decyzji w części stwierdzającej, że w okresie od 1 sierpnia 2020 roku do 30 września 2020 roku S. P. nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu

chorobowemu, z powodu nieopłacenia w terminie składki na to ubezpieczenie. Zarzucił, że organ rentowy naruszył art. 11 ust 2, 14 ust 1, ust 1a, ust 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na niezasadnej odmowie wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za sierpień 2020 rok, co skutkowało ustaniem tego ubezpieczenia w okresie od 1 sierpnia 2020 roku do 30 września 2020 roku. W konsekwencji pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o zmianę decyzji i uznanie, że wnioskodawczynie podlega jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 12 kwietnia 2011 roku do chwili obecnej nieprzerwanie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. P. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od 19 kwietnia 2010 roku i w związku z tym zgłosiła się od 19 kwietnia 2010 roku do 8 listopada 2010 roku i od 12 kwietnia 2011 roku do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W okresie od 9 listopada 2010 roku do 11 kwietnia 2011 roku wnioskodawczynie była wyłączona z ubezpieczeń społecznych w związku z pobieraniem zasiłku macierzyńskiego. W tym okresie wnioskodawczynie jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlegała tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Po zakończeniu pobierania zasiłku wnioskodawczynie zgłosiła się ponownie do ubezpieczeń społecznych, w tym dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 12 kwietnia 2011 roku.

Wnioskodawczynie część składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc sierpień 2020 roku w kwocie 500 zł. uiszczyła dzień po terminie. Powyższe spowodowało wyłączenie wnioskodawczynie z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z dniem 1 sierpnia 2020 roku.

(okoliczności bezsporne)

W dniu 21 października 2020 roku wnioskodawczynie zwróciła się do ZUS z prośbą o przywrócenie terminu do opłacenia składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowego za miesiąc sierpień 2020 roku.

(dowód: pismo – k. 18 akt ZUS)

Pismem z dnia 13 listopada 2020 roku ZUS poinformował wnioskodawczynie, że zgoda na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowego za miesiąc sierpień 2020 roku nie została wyrażona.

(dowód: pismo – k. 17 akt ZUS)

W dniu 16 listopada 2020 roku wnioskodawczynie złożyła wniosek do ZUS o ustalenie okresu podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. W rozpoznaniu tego wniosku ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

(dowód: decyzja – k. 1-3 akt ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zgłoszone w nim zarzuty nie dotyczą zaskarżonej decyzji.

Zaskarżoną decyzją ZUS ustalił w jakich okresach wnioskodawczynie podlegała ubezpieczeniom społecznym, w tym dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Pełnomocnik skarżącej nie kontestuje tej decyzji. Wręcz przeciwnie zgadza się, że wnioskodawczynie podlegała ubezpieczeniom społecznym w okresach wskazanych w decyzji. W odwołaniu natomiast podnosi, że wnioskodawczynie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu także w

okresie od 1 sierpnia 2020 roku do 30 września 2020 roku, który to okres nie został objęty zaskarżoną decyzją. ZUS nie wypowiedział się bowiem w sentencji zaskarżonej decyzji, którą Sąd jest związany, przy rozpoznawaniu odwołania, że skarżąca w tym okresie nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu społecznemu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowano zasadę, zgodnie z którą w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, z 2 marca 2011 r., II UZ 1/11, z 18 lutego 2010 r., III UK 75/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 215; z 3 lutego 2010 r., II UK 314/09). Innymi słowy granice rozpoznania odwołania wyznacza zawsze zakres zaskarżonej decyzji. Zaskarżona decyzja nie dotyczy nieistnienia dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wnioskodawczyni w okresie od 1 sierpnia 2020 roku do 30 września 2020 roku. W tym zakresie ZUS w zaskarżonej decyzji się nie wypowiedział. Dlatego ta kwestia nie może być przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, pomimo zgłoszonego w odwołaniu żądania. Tak samo przedstawia się kwestia wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. To zagadnienie jako mające wpływ na podleganie dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym, może być kontrolowane jedynie w ramach odwołania od decyzji ustalającej nie podleganie ubezpieczeniom chorobowym. Tymczasem zaskarżona decyzja wskazuje wyłącznie okresy, w których wnioskodawczyni podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i z którymi to ustaleniami skarżąca w pełni się zgadza. Przed sądem wnioskodawczyni może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Z tego też względu odwołanie wnoszone od decyzji organu rentowego nie może mieć charakteru samodzielnego żądania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 maja 2013 r., III AUa 1605/12).

Jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu (art. 477¹⁰§2 k.p.c.).

Z uwagi zatem na to, że zawarte w odwołaniu żądanie ustalenia podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu za okres od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku, nie zostało objęte zaskarżoną decyzją, Sąd w tym zakresie na podstawie art. 477¹⁰§2 k.p.c. przekazał je do rozpoznania ZUS (punkt 2 wyroku). Dopiero po wydaniu przez ZUS decyzji w wykonaniu punktu 2 wyroku tj. rozstrzygnięciu kwestii podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku, wnioskodawczyni będzie mogła wnieść od niej odwołanie, w przypadku niezadowolenia z jej treści, a Sąd takie odwołanie będzie mógł merytorycznie rozpoznać.

To ZUS bowiem, a nie sąd ubezpieczeń, powinien się po raz pierwszy wypowiedzieć pozytywnie bądź negatywnie w zakresie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu przez wnioskodawczynię w okresie od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku. Tylko wówczas sąd ubezpieczeń jako organ odwoławczy, może skontrolować prawidłowość ustaleń ZUS co do tego, czy w spornym okresie skarżąca podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji orzeczenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.